

დეკორატიული მცენარეთა აგროტექნიკა

სათაური: ბალის მოვლის ძირითადი სამუშაოები.

შესავალი

როგორც ბალის დიზაინერს, დამევალა დიდი ხნის განმავლობაში მიტოვებული ბალის აღდგენა. ბალის აღდგენა მხოლოდ ტერიტორიის განმენდას არ ნიშნავს. აუცილებელია მცენარეების სწორად მოვლა, ნიადაგის გაუმჯობესება, ახალი მცენარეების დარგვა, დიდი ზომის მცენარეების გადარგვა, მორწყვა, გასხვლა და მთელი წლის განმავლობაში რეგულარული აგროტექნიკური ღონისძიებების ჩატარება. ამ სამუშაოების სწორად შესრულება უზრუნველყოფს მცენარეების ჯანმრთელ ზრდას, ბალის სილამაზესა და ხანგრძლივ სიცოცხლეს.

ბალის მოვლის სამუშაოები იწყება ტერიტორიის მონესრიგებით, რაც მოიცავს მცენარეული და სხვა სახის ნარჩენების შეგროვებას, გატანასა და სრულ გასუფთავებას. აღნიშნული სამუშაო უზრუნველყოფს ბალის სანიტარიულ მდგომარეობას, აუმჯობესებს გარემოს იერსახეს და ქმნის პირობებს შემდგომი აგროტექნიკური და გამწვანების ღონისძიებების ეფექტიანად განხორციელებისთვის.

1. ბალის მოვლისთვის საჭირო სამუშაოები

ბალის მოვლის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი ეტაპია ნიადაგის მოვლა. ნიადაგი პერიოდულად უნდა გაფხვიერდეს, რათა ფესვებთან ჰაერმა და წყალმა თავისუფლად მიაღწიოს. ასევე საჭიროა კომპოსტის ან სხვა ორგანული ნივთიერებების დამატება, რაც ნიადაგის ნაყოფიერებას ზრდის.

აუცილებელია სარეველების რეგულარული მოცილება. სარეველები მცენარეებს ართმევს წყალს, საკვებ ნივთიერებებსა და სინათლეს, რის გამოც მათი დროულად მოცილება აუცილებელია.

ბალის მოვლის მნიშვნელოვანი ნაწილია სასუქების შეტანაც. გამოიყენება როგორც ორგანული, ასევე მინერალური სასუქები. ორგანული სასუქები აუმჯობესებს ნიადაგის სტრუქტურას, ხოლო მინერალური სასუქები მცენარეს აუცილებელი საკვები ელემენტებით ამარაგებს. სასუქის რაოდენობა და შეტანის დრო დამოკიდებულია მცენარის სახეობასა და სეზონზე.

ფოტო: ნიადაგის გაფხვიერება, სარეველების მოცილება და სასუქის შეტანა.

2. მცენარეთა დარგვისა და გადარგვის თავისებურებები მცენარის დარგვისას პირველ რიგში ვირჩევთ შესაბამის ადგილს, სადაც მცენარე საკმარის მზის შუქსა და სივრცეს მიიღებს. შემდეგ ვთხრიტ საჭირო ზომის ორმოს და ნიადაგს ვურევთ კომპოსტს. მცენარეს ფრთხილად ვათავსებთ ორმოში ისე, რომ ფესვები არ დაზიანდეს. ამის შემდეგ ორმოს ვავსებთ ნიადაგით, მსუბუქად ვტკეპნით და უხვად ვრწყავთ.

დიდი ზომის მცენარეების გადარგვისას განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს ფესვთა სისტემის შენარჩუნებას. მცენარე მიწის გუნდასთან ერთად უნდა ამოვიღოთ, რათა ფესვები ნაკლებად დაზიანდეს. გადარგვის შემდეგ მცენარე აუცილებლად უნდა მოირწყას და საჭიროების შემთხვევაში საყრდენზე დამაგრდეს, რათა ქარმა არ დააზიანოს.

ფოტო: მცენარის დარგვის ან გადარგვის პროცესი.

3. დეკორატიული მცენარეების მორწყვის ტიპები

დეკორატიული მცენარეების მორწყვის რამდენიმე მეთოდი არსებობს: ხელით მორწყვა, შლანგით მორწყვა, დასაწვინარი სისტემა, წვეთოვანი მორწყვა და ავტომატური სარწყავი სისტემა.

ბაღის მოვლისთვის ავირჩიე წვეთოვანი მორწყვა, რადგან ეს მეთოდი ყველაზე ეკონომიური და ეფექტურია. წყალი სპეციალური მილებით ნელ-ნელა მიეწოდება პირდაპირ მცენარის ფესვებს. ამ დროს წყლის დანაკარგი მინიმალურია, ნიადაგი მუდმივად ტენიანდება და მცენარე უკეთ ვითარდება. ასევე მცირდება სარეველების რაოდენობა, რადგან წყალი მხოლოდ საჭირო ადგილას მიეწოდება. ზაფხულის განმავლობაში ახლად დარგული და გადარგული მცენარეების მორწყვა სწორედ ამ მეთოდით მოხდება.

ფოტო: წვეთოვანი მორწყვის სისტემა.

4. მცენარეების გასხვლა და ფორმირება

გასხვლა აუცილებელია მცენარის ჯანმრთელობისა და ლამაზი ფორმის შესანარჩუნებლად. მისი საშუალებით ვაშორებთ გამხმარ, დაავადებულ და დაზიანებულ ტოტებს, ვაუმჯობესებთ მცენარის განათებასა და ჰაერის მოძრაობას.

ბაღის აღდგენის პროცესში გამოვიყენებ სანიტარულ გასხვლას, რადგან მიტოვებულ ბაღში მცენარეების უმეტესობას ექნება გამხმარი ან დაავადებული ტოტები. მათი მოცილება ხელს შეუწყობს მცენარის გაჯანსაღებას და ახალი, ძლიერი ყლორტების განვითარებას.

ფოტო: ხის ან ბუჩქის გასხვლის პროცესი.

5. ცოცხალი ლობეების გასხვლა და ფორმირება

ცოცხალი ლობე ბალის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი დეკორატიული ელემენტია. მისი მოვლა რეგულარულ გასხვლას საჭიროებს. თავდაპირველად ვაშორებთ გამხმარ და დაზიანებულ ტოტებს, შემდეგ ვამოკლებთ ზედმეტად გაზრდილ ტოტებს და ვაძლევთ სასურველ ფორმას. ლობის ზედა ნაწილი ოდნავ ვიწრო უნდა იყოს, ვიდრე ქვედა ნაწილი, რათა მზის სხივებმა ქვედა ტოტებამდეც მიაღწიოს. ფორმირების შემდეგ მცენარეებს ვრწყავთ და საჭიროების შემთხვევაში სასუქიც შეგვაქვს.

ფოტო: სწორად ფორმირებული ცოცხალი ლობე.

დასკვნა

ბალის აღდგენა მოითხოვს ცოდნას, მოთმინებასა და მუდმივ მოვლას. ნიადაგის სწორად დამუშავება, სარეველების მოცილება, სასუქების გამოყენება, მცენარეების სწორი დარგვა და გადარგვა, მორწყვა, გასხვლა და ცოცხალი ლობეების ფორმირება უზრუნველყოფს დეკორატიული მცენარეების ჯანმრთელ განვითარებას და ლამაზი, მოვლილი ბალის შექმნას. ყველა აგროტექნიკური ღონისძიების დროული შესრულება ბალს მთელი წლის განმავლობაში დეკორატიულსა და მიმზიდველს გახდის.

ქეთი იკოშვილი